

CUPRINS

VOL. 2

CAPITOLUL 12	
Veniți, și eu vă voi arăta	9
CAPITOLUL 13	
El este un secret deschis	39
CAPITOLUL 14	
Grăbește-te încet	65
CAPITOLUL 15	
Poetul absolutului	89
CAPITOLUL 16	
Gustul de budincă	117
CAPITOLUL 17	
Mișcare și odihnă	143
CAPITOLUL 18	
Să navighezi prin ape tulburi	167
CAPITOLUL 19	
Dumnezeu nu este o utilitate	187
CAPITOLUL 20	
Mintea este beată	209
CAPITOLUL 21	
Deveniți grădinari	233

Capitolul 12

VENIȚI, ȘI EU VĂ VOI ARĂTA

Al doisprezecelea aforism sună astfel:

Iisus le-a spus discipolilor săi:

„Comparați-mă cu ceea ce cunoașteți și spuneți-mi cu cine semăn eu“.

Simon Petru i-a spus: „Ești ca un înger al dreptății“.

Matei i-a spus: „Ești ca un om înțelept, care deține cunoașterea“.

Toma i-a spus: „Învățătorule, gura mea nu este capabilă să spună cu cine semeni“.

Iisus i-a spus: „Eu nu sunt învățătorul tău, căci tu ai băut din izvorul pe care eu l-am măsurat și te-ai îmbătat“. După care l-a luat deoparte și i-a spus trei vorbe.

Când Toma s-a întors la tovarășii săi, aceștia l-au întrebat: „Ce ți-a spus Iisus?“

Toma le-a răspuns:

„Dacă v-aș spune un singur cuvânt din cele ce mi-a spus, ați arunca cu pietre în mine; dar din aceste pietre ar ieși un foc și v-ar arde.“

Ori de câte ori apare un om ca Iisus sau ca Buddha, voi încercați din rășputeri să îl evitați, căci pentru voi el este ca o

moarte. Desigur, vă veți justifica fuga prin tot felul de argumente, care de care mai inteligent. Veți spune: „Acest om nu este Chistosul. El nu a atins iluminarea“. Veți găsi întotdeauna ceva în neregulă cu el, astfel încât să vă simțiți mai liniștiți. Îl veți evita, căci o întâlnire cu el este periculoasă. Un asemenea om poate vedea prin voi. Nu aveți cum să vă ascundeți de el. Pentru el, sunteți ca o carte deschisă.

Voi v-ați ascuns întreaga voastră viață. Ați dus tot timpul o viață falsă, lipsită de autenticitate. Ați trăit în minciună, iar el vede până în străfundurile ființei voastre. În fața lui nu sunteți decât o frunză în vânt. Sunteți reduși la adevărul vostru esențial. Un astfel de om nu poate fi manipulat de imaginile voastre false. De aceea, numai oamenii cu adevărat curajoși se pot apropia de cineva ca Iisus, căci apropierea de el înseamnă să te arunci în abis, să te abandonezi.

Este nevoie de un curaj imens ca să pleci împreună cu Iisus în necunoscut, într-o lume neexplorată încă, să te avânți pe un ocean căruia nimeni nu-i cunoaște malul opus. De aceea, cei care îi urmează pe oamenii de talia lui Iisus sunt foarte puțini. Marea majoritate îl vor evita, ratând astfel șansa de a-și cunoaște propria viață. Atunci când încerci să eviți un om ca Iisus, ceva din adâncurile ființei tale încearcă să își evite propriul adevăr. Iisus reprezintă viitorul tău. Tu ești sămânța, el este copacul. El a înflorit deja. Dacă îl eviți, îți eviți propriul potențial de a înflori la rândul tău.

Nici chiar cei care se apropie de el nu pot fi absolut siguri că îl vor întâlni. În cazul celor care îl evită lucrurile sunt clare. Ei nu îl vor întâlni niciodată. Chiar și stând aproape de Iisus îl poți evita însă, căci te poți apropia de el din motive greșite. Așadar, doar câțiva oameni din marea mulțime îl aleg pe el ca maestru, iar din aceștia, nu toți se apropie de el din motive juste. Iar cei care vin la el din motive greșite vor rata la rândul lor întâlnirea cu el.

Te poți apropia de un om iluminat și din motive greșite. Examinați motivele voastre? De ce vă apropiați de un maestru? Vă aflați cu adevărat în căutarea adevărului? Foarte puțini oameni caută adevărul. Marea majoritate caută fericirea, nu adevărul.

Fericirea însoțește întotdeauna revelarea adevărului, dar dacă începi prin a o căuta pe ea, nu mai poți descoperi adevărul, căci fericirea este un produs secundar. Ea nu poate fi atinsă direct, ci doar prin intermediul adevărului. De aceea, dacă începi prin a căuta fericirea, nu numai că nu o vei găsi, dar vei rata și adevărul.

Din 100 de căutători, 99 caută fericirea. Ei au suferit foarte mult, viața nu le-a adus decât durere, și acum caută un antidot. Dacă te duci la Iisus sau la Buddha în căutarea fericirii, riști să ratezi din nou întâlnirea cu ei, căci ochii tăi sunt încă închiși. Fericirea nu poate fi niciodată țelul final. Ea vine oricum odată cu realizarea acestui țel, așa că nu trebuie să te preocupi de ea. Fericirea este întotdeauna un produs secundar. Tu ai grijă de copac, iar florile vor apărea de la sine. Nu trebuie să te intereseze exclusiv florile, căci astfel riști să ratezi copacul. Îngrijește-te de acesta, iar florile vor apărea de la sine. Nu te mai gândi la ele.

Acest lucru este valabil inclusiv în viața de zi cu zi, dar voi nu îl conștientizați niciodată. Orice om a fost fericit pentru câteva clipe. Dacă nu ar fi, el nu ar căuta cu atâta disperare fericirea. Cum poți să-ți stabilești drept țel ceva ce nu cunoști? Voi ați gustat deja din fericire. Ați trăit un moment de glorie, după care întunericul s-a reinstalat. Pentru o clipă s-a făcut dimineață, după care v-ați trezit din nou în miez de noapte. Ați gustat din lumină, dar nu ați pătruns în ea. De ce? Încercați să înțelegeți.

Atunci când te simți fericit, nu te afli niciodată în căutarea fericirii. Aceasta este cea mai importantă regulă referitoare la fericire: ea nu apare decât atunci când cauți altceva. Ați auzit cu toții povestea lui Arhimede. Acesta căuta un adevăr științific. A făcut tot felul de experimente, a studiat, s-a gândit, și-a pus întrebări multe zile și multe nopți la rând. A uitat complet de sine, tot gândindu-se la problema care îl preocupa. Și dintr-o dată, pe când se afla gol în baie – a înțeles. Era complet gol, dar a uitat de sine. Atunci când ești fericit, uiți întotdeauna de tine însuși. În schimb, dacă nu ești fericit, nu poți uita niciodată de tine. Asta înseamnă fericirea: că tu ai dispărut. Nu poți fi fericit dacă încă mai ești prezent.

Când a reușit să rezolve problema, întreaga tensiune a lui Arhimede a dispărut. El a început să alerge gol pe stradă, strigând „Eureka! Eureka! Am găsit! Am găsit!“ Oamenii au crezut că a înnebunit. Întotdeauna îl suspectaseră de un dram de nebunie, iar acum bănuielile lor s-au adevărit. „Nu-i bine să gândești prea mult!“ – asta fusese întotdeauna părerea lor, iar acest om gândea prea mult. Acum a înnebunit și alerge gol pe străzi, strigând: „Eureka!“

Ce s-a întâmplat? Arhimede a trăit în acel moment o stare de extaz. Și nici măcar nu era vorba de adevărul suprem, ci doar de soluționarea unei probleme oarecare. La ora actuală, soluția sa este unanim acceptată; ea a devenit un adevăr banal, dar cel care a descoperit-o a fost el. În acel moment culminant, întreaga sa tensiune a dispărut, iar el s-a simțit atât de extatic încât a uitat de sine. Atunci când ești fericit, este foarte important să nu te cramponezi de fericire, ci să îți amintești că de fapt te-ai aflat în căutarea unui alt lucru. Dacă nu faci decât să cauți fericirea, nu o vei întâlni niciodată, căci ea este un produs secundar. De fapt, te afli în căutarea altui adevăr, iar atunci când îl descoperi, te simți atât de împlinit, încât tensiunea dispăre. Te simți împăcat cu tine și cu viața, și astfel apare fericirea.

Un al doilea lucru, la fel de important, pe care nu trebuie să îl uitați: dacă te afli în căutarea fericirii, cum ai putea uita de tine? Căutătorul fericirii nu poate uita niciodată de sine; egoul rămâne în permanență punctul său de referință. Ori de câte ori apare o stare de fericire, egoul dispăre. Amintiți-vă de clipele în care ați fost fericiți. Veți constata că voi nu ați fost prezenți. Poate că ați făcut o descoperire, sau v-ați îndrăgostit, sau poate pur și simplu jucați cărți, dar egoul a dispărut. Orice pretext poate declanșa un val de fericire, mai puțin căutarea directă.

Dacă vii la un maestru în căutarea fericirii, te apropii de el dintr-un motiv greșit. În acest caz, nu te poți apropia decât fizic; din punct de vedere spiritual, rămâi încă la mare distanță de el. Ochii tăi sunt orbi, așa că nu îl vei cunoaște pe acest om. Este imposibil, căci ochii tăi privesc în altă parte, nu către el.

Există și alte țeluri greșite, nu doar căutarea fericirii. Există motivații inferioare, precum căutarea puterii, atingerea *siddhi*-urilor sau a unei alte stări egoiste. În acest caz, întâlnirea nu se va produce deloc. Cu cât țelul este mai inferior, cu atât mai mare este posibilitatea de a rata întâlnirea, căci ești tot mai orb. Unii oameni se apropie de un maestru pentru un scop banal: vindecarea unei boli. Alții nu doresc decât bani, sau un copil.

Cu cât scopul este mai inferior, cu atât mai mică este șansa de a te întâlni cu maestrul în dimensiunea sa superioară. Tu te afli în valea adâncă, iar el se află în vârful muntelui. Cum v-ați putea întâlni? Cei mai mulți oameni evită direct întâlnirea. Alții vin la maestru, dar nu toți aceștia îl și întâlnesc, căci motivațiile lor sunt greșite. Singura motivație justă este căutarea adevărului. De ce nu se află oamenii în căutarea adevărului?

Adevărul pare întotdeauna gol, un loc arid, așa că nimeni nu este interesat să îl caute. Fericirea pare mult mai atractivă. Dacă le spui oamenilor: „Căutați adevărul, și veți găsi astfel fericirea“, ei ar putea manifesta un oarecare interes indirect față de acesta, dar adevărata lor motivație va rămâne fericirea. Ei par să caute adevărul, dar mintea lor este focalizată asupra unui alt ideal.

Nu te poți apropia cu adevărat de un Iisus, de un Buddha, de un Zarathustra, decât dacă te afli în căutarea adevărului. În caz contrar, nu îi vei putea cunoaște niciodată. Te poți apropia de ei din punct de vedere fizic, dar din punct de vedere spiritual vei rămâne foarte departe.

Să revenim la aforismul lui Iisus:

Iisus le-a spus discipolilor săi:

„Comparați-mă cu ceea ce cunoașteți și spuneți-mi cu cine semăn eu“.

De ce le pune Iisus această întrebare discipolilor? Oare nu știe cine este el? Dorește el să se cunoască prin intermediul comparațiilor făcute de discipolii săi? De ce dorește el să afle cum îl privesc discipolii săi? Pentru că, în acest fel, el poate vedea care sunt adevăratele motivații pentru care aceștia s-au apropiat de el. Fiecare discipol își creează despre maestrul său o imagine

în funcție de dorința care l-a atras către el. Voi priviți prin ochii dorințelor voastre, pe care le proiectați asupra celor din jur. Dacă vă apropiați de Iisus pentru că sunteți bolnavi, îl veți privi ca pe un vindecător. Dacă nu căutați decât puterea, îl veți considera un om omnipotent, căci numai un asemenea om le poate dărui celor din jurul său putere. Dacă vă aflați în căutarea nemuririi, dacă vă temeți de moarte, imaginea voastră despre Iisus va reflecta această căutare.

De ce și-a întrebat Iisus discipolii: „Spuneți-mi cum mă vedeți voi?” Pentru a afla ce proiecții fac aceștia asupra lui. Dacă proiectezi o imagine asupra maestrului vei rata întâlnirea cu el, căci aceasta nu este posibilă decât dacă îl privești direct, cu ochi inocenți. Iisus este o realitate fundamentală; dacă o privești printr-un filtru, o vei vedea colorată. El trebuie privit direct, fără dorințe intermediare. În caz contrar, nu veți vedea decât propriile voastre dorințe reflectate în el.

Iisus le-a spus discipolilor săi:

„Comparați-mă cu ceea ce cunoașteți și spuneți-mi cu cine semăn eu“.

Simon Petru i-a spus: „Ești ca un înger al dreptății“.

Acest om era un puritan, un moralist. Probabil se simțea vinovat din cauza propriei sale imoralități, căci tot ceea ce spui despre ceilalți nu se referă în realitate la ei, ci te reflectă pe tine. Dacă judeci pe altcineva, te judeci de fapt pe tine.

De aceea a repetat tot timpul Iisus: „Nu îi mai judecați pe alții!” – căci judecățile voastre nu sunt corecte, ci distorsionate de subiectivitatea voastră. Pentru voi, un hoț este un păcătos. De ce? Pentru că sunteți atât de atașați de proprietatea voastră particulară. Judecata voastră nu spune nimic despre hoț, dar vă reflectă posesivitatea.

Un englez a murit și a ajuns în iad. Diavolul l-a întrebat:

– Ce iad preferi? Avem aici mai multe feluri de iaduri: unul englez, unul german, unul chinez, unul rus, unul indian... Pe care îl preferi?

– Pe cel indian, desigur, a răspuns englezul.

Diavolul a rămas uimit:

– Bine, dar arăți ca un englez! Cum se face că preferi un iad indian?

– Sunt englez, dar am trăit multă vreme în India, și știu de la sursă că în iadul indian nu trebuie să arzi la foc mic!

În căldurile din India, nimeni nu-și mai poate imagina iadul ca un loc pârjolit. Minte acumulează tot timpul experiențe. Orice ai spune despre rai, despre iad sau despre o altă persoană, cea care vorbește este experiența ta; ea este cea care se reflectă în cuvintele tale. Iar Sfântul Petru a spus: „*Ești ca un înger al dreptății*“.

Este evident că se temea de greșeală și de păcat, de imoralitate, așa că a proiectat asupra lui Iisus exact calitățile opuse. Aceasta a fost motivația care l-a atras către Iisus.

Rețineți un lucru: contrariile se atrag. Dacă ești bărbat, ești atras de femeie. De aici se nasc toate necazurile, căci femeia reprezintă opusul tău. De aceea ți se pare atât de atrăgătoare. Să trăiești alături de o femeie se dovedește însă dificil, căci ea nu seamănă cu tine. De aceea există pe lume atâtea căsnicii nereușite: ele încep dintr-o atracție a contrariilor, dar când cei doi parteneri trebuie să trăiască împreună, ei se ceartă, căci felul lor de a fi este opus. Logica femeii este complet diferită de cea a bărbatului. Un bărbat nu va reuși să înțeleagă niciodată o femeie, căci el gândește ca un bărbat, iar ea ca o femeie. Cei doi trăiesc în dimensiuni diferite. Femeia este mai intuitivă, dar nu este logică. Se grăbește să tragă concluzii, dar aproape întotdeauna are dreptate! Acest lucru face ca lucrurile să devină și mai dificile. Orice ar spune, femeia nu te poate convinge, căci nu are logică. În schimb, are intuiție, așa că își dă imediat seama de adevărul lucrurilor interioare.

Odată, Mulla Nasruddin a fost pus sub acuzație și a ajuns la tribunal. El i-a privit pe jurați și a constatat că aceștia erau numai femei. De aceea, s-a grăbit să îi spună judecătorului:

– Mărturisesc totul! Dacă nu îmi pot înșela niciodată nevasta, cu siguranță nu voi reuși să înșel douăsprezece femei jurați! Este

imposibil! Am comis această infracțiune, așa că vă rog să-mi acordați direct pedeapsa pe care o merit.

Orice soț știe că este foarte dificil să își înșele soția. Orice ar pune la cale, planurile sale sunt date peste cap de îndată ce ajunge acasă. Soția îl prinde imediat cu ocaua mică. Pune imediat degetul pe rană. Nici măcar nu-și dă seama cum reușește acest lucru, căci nu este conștientă de mecanismul ei interior.

Nici femeia nu îl va înțelege vreodată pe bărbat. Acesta este unul din motivele pentru care este atrasă de el, căci misterele se atrag întotdeauna reciproc. Când trăiești însă alături de cineva pe care nu-l înțelegi, apar necazuri. Este imposibil să nu te cerți. De aceea, oriunde există iubire, există și conflict.

Contrariile se atrag. Dacă ești un om lacom, vei fi atras de o persoană care a renunțat la lume, de un sihastru. Acesta te fascinează, dar traiul împreună este foarte dificil.

Priviți-i pe jainiștii din India: ei sunt cei mai bogați oameni din această țară – și nimeni nu poate deveni bogat decât dacă este lacom – dar nu adoră decât sfinți care au renunțat la tot. Ei nu le permit sfinților lor nici măcar să poarte haine. Un sfânt jainist *digambar* autentic trebuie să trăiască gol, fără haine și fără posesiuni. Singura posesiune la care are dreptul este trupul său. El trebuie să își ia hrana direct cu mâna; nu are dreptul la un bol. Dacă ia o dată din mâncare, ar trebui să fie de ajuns pentru el. Nu mai are dreptul la o a doua îmbucătură. Trebuie să doarmă direct pe sol. De aceea i se spune *digambar*: cerul este singurul său acoperiș deasupra capului, singurul lucru cu care își permite să se acopere. De ce s-a ajuns la asemenea extreme?

Mahomed a vorbit despre pace. Cuvântul *islam* înseamnă pace. Priviți-i însă pe musulmani: ei sunt cei mai violenți oameni de pe planetă. De ce sunt atrași acești oameni tocmai de Mahomed și de mesajul său despre pace? Deoarece contrariile se atrag. Acesta este principiul care stă la baza sexului și este adânc încastrat în subconștientul omului.

Așadar, Simon Petru i-a spus lui Iisus: „Ești ca un înger al dreptății“. Probabil se simțea vinovat de propria sa imoralitate, pe

drept sau pe nedrept. Era atras de Iisus deoarece acesta arăta ca un înger: pur, inocent, fără de păcat. De aceea insistă atât de mult creștinii că Iisus s-a născut dintr-o fecioară, lucru care este absurd! De ce insistă ei? Pentru că sexul pare ceva imoral, iar dacă te naști din imoralitate, cum ai putea deveni perfect moral? Ar fi imposibil! Poți tinde către perfecțiune, dar nu vei deveni niciodată perfect. Imoralitatea trebuie tăiată de la rădăcină. De aici insistența afirmației că Iisus s-ar fi născut dintr-o fecioară.

Nimeni nu se poate naște dintr-o fecioară. Este absolut absurd să afirmi așa ceva! Dar ei insistă. Cultul lor depinde de această premisă. Dacă s-ar dovedi că Iisus a avut un tată, toți creștinii l-ar părăsi pe Iisus, strigând: „Acest om este la fel ca noi! Noi suntem imorali pentru că ne-am născut din păcat. Dacă și el s-a născut la fel ca noi, atunci care mai este diferența?“

„Ești ca un înger al dreptății“.

Îngerii sunt simboluri ale perfecțiunii absolute, ale purității, ale inocenței. Această comparație spune ceva despre Sfântul Petru, cel care avea să devină piatra pe care s-a construit biserica lui Christos. Nu întâmplător, această biserică este mult mai preocupată decât altele de moralitate și imoralitate. Biserica creștină a devenit o moralitate, nu o religie. La baza acestei atitudini a stat Simon Petru: el a creat starea de vinovăție primordială, căci atunci când ești prea preocupat de ce este bine și de ce este rău începi să te simți vinovat.

Viața nu este nici bună, nici rea. Ea este absolut amorală. Viața nu face deosebirea între bine și rău. Ea se deplasează în egală măsură în ambele direcții. Este câte puțin din fiecare. Poți spune despre un râu care inundă o regiune că este imoral? Mii de oameni își pierd agoniseala de o viață, sute dintre ei se îneacă, dar nu poți spune că râul este rău, căci el nu face diferența între aceste două concepte. Iar Dumnezeu există în râu la fel de mult ca și în voi. Dacă un copac se prăbușește peste sfântul care meditează sub el, poți spune că este un ucigaș, un criminal? Îl poți chema la tribunal? Nu, vei spune: „Este doar un copac. Moralitatea noastră nu se aplică și copacilor“.

Orice moralitate este creată de om. Dumnezeu pare amoral. Întreaga existență este amorală. Amoral înseamnă să nu fii nici